

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica šte. 5.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. —
Račun pri poš. ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351.

POVSOD VELIKE POPLAVE

Katastrofalne poplave v Šleziji — Snežni viharji v južni Franciji in Italiji

Berlin, 29. oktobra. AA. Iz vseh krajev Evrope prihajajo poročila o škodah, ki so jih povzročila huda neurja in nallivi. V srednji Nemčiji je že nekaj dni divjalo viharno vreme, ki so ga spremljale številne poplave. Reke v Šleziji in na Saksoskem so močno narastle. V Berlinu je vihar povzročil veliko stvarno škodo. Tudi iz Češkoslovaške prihajajo poročila o viharjih in škodah. V višjih legah je zapadel visok sneg. V delih južno-vzhodne Francije so bili hudi snežni meteži, ki so deloma povzročili prekinitev prometa. Veliko škodo so viharji povzročili tudi v raznih pokrajinah Turčije. V Galati pri Carigradu in v Smirni so poplave zahtevale večje število človeških žrtev.

Jobove vesti. Včeraj popoldne je voda podrla jez v Liegnitzu in ogromne množine vode so se razlile v smeri proti vasi Rii s'ern, ki je popolnoma pod vodo. Ni izključeno, da bo zaradi tega prekinjen železniški promet med Liegnitzom in Löbenom. Vsa dolina Löben je podobna veliki mu jezeru, iz katerega mole le posamezna posestva kot otočki. V Kreislobenbergu je voda najvišja. Prebivalstvo so gasilci rešili v čolnih. Stevine hiše so v nevarno sti, da se bodo podrle.

Rim, 29. oktobra. Železniško progo ob tirenski obali je deloma izpodkopal visoko morje. Promet se vzdržuje le s prestopanjem. Iz vseh delov Italije prihajajo vesti o velikih neurjih in snežnih zametih. Hribe okoli Pistoie je pokril sneg. V Trstu je močna burja vrgla v morje več oseb, ki so utonile.

Vratislava, 29. oktobra. Poplave v Šleziji še vedno naraščajo. Zlasti je ogrožen veliki jez pri Ottmachau, pri katerem je zarostlenih približno 2500 delavcev, škoda je že sedaj zelo velika. Zdi se, da je neurje v Krkonosih že doseglo svoj vršek. V zadnjih treh dneh je tako močno snežilo, da je povprečno zapadlo poldrugi meter snega. Vse telefonske proge so pokvarjene. Ker se tudi peš ne more priti do zasneženih naselbin, so popolnoma odrezane od zunanjega sveta.

Komentarji o Mussolinijevem govoru

Ves francoski tisk proti Mussolinijevim izjavam, dočim jih na drugi strani nemški desničarski listi pozdravljajo

Pariz, 29. oktobra. Oficijozni in oficijelni francoski tisk sistematično ironizira zadnje Mussolinijeve izjave, dočim listi levic in opozicije zelo ostro obračunavajo z njim. Če Francija zopet utrjuje svoje stare meje, pravi list »Republique«, dela to samo zaradi tega, ker jo Italija neposredno ogroža. Ali hoče morda Mussolini trditi, da je dolejši kjerkoli pokazal svojo mirovno voljo. Sklenil je pogodbe z Albanijo, Bolgarijo in Madžarsko in tudi njegove simpatije do Hitlerjevcev niso najboljši sredstvo za dokaz mirovnih namenov. Če hoče Mussolini, kakor trdi sam, stari Evropi strgati masko, mu moramo odgovoriti, da je sam vreden sin takšne Evrope in da je ovira miru sacro egoismo, ki ga sam predstavlja. Nacionalno usmerjeni »L'Avenir« pripominja, da je Francija sicer pripravljena storiti vse mogoče za mir in da je odločena nadaljevati to pot tako dolgo, dokler bo mogoče. Francija pri tem ne bo nikoli rušila versail-

leske pogodbe. To je treba enkrat za vselej povdariti jasno in razumljivo, da se bo v bodoče razpravljalo o čem drugem.

Berlin, 29. oktobra. Kakor je bilo pričakovati je sprožil Mussolinijev govor v nemškem časopisu ostro polemiko. Desničarski časopisje ga navdušeno pozdravlja in posebno pritrjuje njegovim izjavam o potrebi revizije mirovnih pogoib, ki so bile očitno naperjene proti Franciji in njenim zaveznikom. Listi pozivljajo Nemčijo, naj ne odkloni italijanskega prijateljstva. Na drugi strani pa levčarsko časopisje ostro obsolja Mussolinijeve izjavljanje in naglašja, da se igra Mussolini z ognjem ter izigrava Nemčijo proti Franciji. Tudi časopisje drugih strank odklanja Mussolinijev govor.

List »Germania« protestira proti trditvam Mussolinija, da narašča v Nemčiji nacionalizem in naglašja, da je bil nacionalizem v državni notranji politiki odklonjen.

Poljska odobrava sklepe agrarne konference

Ideja sodelovanja agrarnih držav je zdrava in potrebna -- Priprave za nove konference

Varšava, 29. okt. AA. Poljska telegrafika agencija poroča, da je direktor oddelka ministrstva za kmetijstvo Roset v razgovoru z dopisnikom agencije o konferenci v Bukarešti dejal, da izid konference dokazuje, da je bila ideja o sodelovanju kmetijskih držav ojačena, kar dokazuje osvojanje odbora za gospodarsko vprašanje, ki predstavlja bazo za sodelovanje kmetijskih držav.

rabljaljo za pobijanje kmetijske krize, niso vedno enake važnosti za vsako od osmih držav in da se bo pogosto zgodilo, da bodo gotove skupine držav podvezle zase akcije glede katerih se bodo druge države izrekle za neinteresirane. Kar se tiče nadaljevanja dela konference je Roset dejal, da se bo vršila meseca novembra konferenca izvoznikov žita, ki bo proučevala vprašanja izvoza. Sredi novembra se sestane v Varšavi konferenca finančnih strokovnjakov, ki bodo precizirali zahteve kmetijskih držav o vprašanju posrednih kmetijskih kreditov.

Načrt Heimwehra za prevrat

Vodstvo Heimwehra je že lani izdelalo načrt za prevrat in uvedbo diktature v Avstriji — Izjava novega dunajskega policijskega ravnatelja

Dunaj, 29. oktobra. Avstrijska »Land- und Korrespondenz« poroča, da je vodstvo Heimwehra že lani izdelalo tehnični načrt za izvedbo državnega prevrata. Listi na, ki vsebuje tehnične podrobnosti za ta primer, navaja med drugim razglasiitev prekega suda, uvedbo cenzure za tisk in radio, prepoved stav za uradnike in delavce, uveljavljenje zaščitnega zakona, razpust republikanskega Schutzbunda in vseh socialno-demokratskih sportskih organizacij, prepoved zborovanj, razpust vseh strank, ki niso prijavljene kot društva.

akinitev porotnih sodišč in zopetno uvedbo vojaškega sodstva.

Dunaj, 29. oktobra. Novi policijski ravnatelj dr. Brandl je izjavil novinarjem, da smatra za izrazit nesmisel besedičenje o prevratu. Ta metoda se more tem manj zagovarjati, ker ni niti najmanjše sledi o kakšnih prevratnih namenih. Povdaril je, da prevzema popolno jamstvo za mir, varnost in red na »unaju«, ker sta policijsko uradništvo ter zbor varnostne straže popolnoma v rokah svojih odgovornih voditeljev.

Novi predsednik indijskega kongresa

Bombay, 29. oktobra. Za novega predsednika vojnega sveta kongresa v Bombayu je bil izvoljen indijski pesnik Ghatlopadhaya. Soproga in sestra pesnika se nahajata sedaj zaradi zjunege delovanja na kongresu v zatvoru. Prednik Ghatlopadhaya, 13. predsednik vojnega sveta Gokhala je bil v tork obsojen na 6 mesecev ječe in 30 funtov denarne globe. Bil je aretiran zaradi nedeljskih izgrediv.

Železniška nesreča v Vzhodni Indiji

London, 29. oktobra. AA. Iz Rangoonu poročajo, da se je zgodila v ponedeljek popolnoči železniška nesreča v Mandaleju, 144 kilometrov od Rangoonu. Vzrok je neznan. 8 potniških vagonov je skočilo s tira, dva potnika sta bila mrtva, sedem pa je bilo ranjenih.

Perzija se modernizira
Teheran, 29. oktobra. AA. Ministrstvo za pošte je slovesno otvorilo direktne radiotelegrafske zveze s kratkimi valovi med Teheranom ter Londonom in Nemčijo.

Kriza angleške konzervativne stranke

London, 29. oktobra. V konzervativni stranki je izbruhnila resna kriza. Sir Bolton je poslal načelstvu stranke spomenico od 50 najbolj agnih konzervativnih poslancev v spodnji zbornici, ki zahteva, naj v narodnem interesu odstopi voditelj konzervativcev Baldwin. Politični krogi menijo, da je to ena najresnejših in najbolj dramatičnih političnih kriz v zadnjih letih.

London, 29. oktobra. V političnih krogih pričakujejo z veliko napetostjo konference konzervativne frakcije. Kakor vse kaže, se bo na tej konferenci razpravljalo o vodstvu stranke. Baldwin je pristal na to, da se o vprašanju vodstva razpravlja in glasuje. Na zborovanju bo postavil vprašanje zaupanja ter bo brezdvomno odložil svoje mesto kot vodja, ako bo ostal v manšini.

Fašistična proslava v Rimu

Rim, 29. oktobra. AA. Agencija Stefani poroča, da je o priliki osme obletnice pohaoda na Rim 10.000 invalidov stopilo v vrste dobrovoljcev narodne milice. Dopoldne je predsednik vlade Mussolini imel smotno nad rimskimi legijami raznih dobrovoljcev.

Rim, 29. oktobra. AA. Davi se je pričelo deveto leto fašistične dobe. Proslava tega dogodka je bila priprasta. Generalni tajnik stranke Giuriani je izročil predsedniku vlade Mussoliniju prvo strankino izkaznico za l. 1931. Izkaznica št. 2 je bila izročena generalnemu tajniku stranke Giuriatiju.

Rim, 29. oktobra. AA. Generalni tajnik fašistične stranke je razposlal navodila za zaprisego novih članov fašistične stranke in mladostnih udarnikov, ki bo o priliki proslave enajste obletnice zmage 4. novembra.

Nesreča italijanskega letala

Trst, 29. oktobra. Pri Valpergiji Canave se je včeraj ponesrečilo vojaško letalo, ko je hotelo za silo pristati. Zrušilo se je iz neznatne višine na zemljo in se popolnoma razbilo. Dva letalca sta bila ubita.

Razveljavljanje poljskih volilnih list

Varšava, 29. oktobra. Veliko senzacija je vzbudila vest, da je razveljavljena kandidatna lista središnjih levičarjev v krakovskem volilnem okraju, ker so bili na njej falzificirani podpis. Na čelu te liste je stal bivši sejski maršal Daszynski. Razveljavljeno so bile tudi volilne liste komunistične stranke in levega krila socialistične stranke.

Francija slavi svoje junake

Pariz, 29. oktobra. AA. Francoska letalska rekorderja Costes in Bellonte sta bila včeraj sprejeta v vojaškem klubu, kjer jima je general Gouraud čestital k njunemu najnovejšemu uspehu in temu, da sta s svojim pojavom v Zedinjenih državah okrepila staro prijateljstvo med obema državama.

Seja francoske vlade

Pariz, 29. oktobra. Včeraj se je vršila v Elyseju pod predsedstvom predsednika republike Doumerga važna seja ministrskega sveta, v kateri so razpravljali o vseh važnih političnih vprašanjih. Na seji je bilo sklenjeno, da bo vlada takoj po otvoritvi zasedanja parlamenta odgovorila na vse številne interpelacije ter podala obširno poročilo o delu tekom poletnih počitnic.

Hitler kroti svoje bojovite molojce

Juriš na katoliškega svečenika -- Hitlerjeva intervencija in sodba o discipliniranosti njegovih borcev

Monakovo, 29. oktobra. Na nekem zborovanju narodno socialistične stranke je prišlo do incidenta, ki je značilen za razmere vladajoče v Hitlerjevi stranki. Narodno socialistični deželnozbornski poslanec Streiter, ki je bil v soboto spušen iz zavora, kjer je moral predsediti dva meseca zaradi zasramovanja židovske vere, je nastopil na tem zborovanju ter predaval o svojih doživljajih v zaporu. Ko je stopil na tribuno, je pokazal na nekega katoliškega svečenika, ter zatrjeval, da je bil ta duhovnik pred nekaj dnevi na nekem komunističnem zborovanju. Zbrani Hitlerjevci so zagnali strašen

krik. Nekateri so se vrgli na nesrečnega svečenika ter ga pričeli nemilo pretepati. V istem trenutku je skočil na govorniški oder sam Hitler ter jim zaklical: »Obnasate se kakor otroci! Ali ste ljudje, ali pa cunje! Redko kedaj sem se videl, tako žalosten slučaj nediscipliniranosti, kakor bas v tem hipu.«

Nato je odredil, da so morali njegovi pristaši privesti ogroženega svečenika na govorniški oder, kjer ga je čuval sam Hitler. Pred zaključkom zborovanja je imel Hitler še krajši govor, v katerem je opozarjal svoje pristaše, naj se vzdržijo vsakega nasilja proti duhovnikom.

Preiskava o katastrofi „R 101“

Razprava o katastrofi v angleški spodnji zbornici — Zahvala Macdonalda Franciji

London, 29. oktobra. AA. Na včerajšnji popoldanski seji je spodnja zbornica razpravljala o katastrofi zrakoplova »R 101«. Voditelj konzervativne stranke Baldwin je izjavil, da bo ministrski predsednik Macdonald užival v tem vprašanju vso podporo od opozicije. Baldwin je končno izrazil ministrskemu predsedniku sožalje zaradi izgube njegovega tovariša, ministra za zrakoplovstvo Thomasona. Nato je ministrski predsednik Macdonald izrazil sožalje rodbinam ponesrečenecem, ki so pokopani v skupnem grobu. Končno je izrazil posebno zahvalo francoskemu ministrskemu predsedniku Tardieuju, Franciji in prebivalstvu mesta Beauvais za pomoč in iz-

ražene simpatije ter dodal, da je Francija ponovno ganila srca angleškega naroda.

London, 29. oktobra. AA. Na javni razpravi o vzrokih katastrofe zrakoplova »R 101« je državni pravnik Sir William Jo-witt izjavil, da se bo objavilo vsako dejstvo, ki more osvetliti tragedijo zrakoplova. Nadalje je omenil, da bo predloženo v razpravi poročilo, ki ga je pripravil pokojni letalski minister lord Thomson za imperijalno konferenco. Ta listina je tajna, kljub temu pa je dobil dovoljenje, da predloži prepis te listine sodišču. Nadalje je državni pravnik naglasil, da bo predložil javnosti vse razpoložljive listine ministrstva za zrakoplovstvo in drugih uradov.

Program brazilskih revolucionarjev

Poulični beji v Rio de Janeiro — Sedanja revolucionarna vlada le začasna

New York, 29. oktobra. Po vesteh iz Rio de Janeiro je bila tankaj v ponedeljek krvava poulična bitka, v kateri je padlo okoli 120 oseb, dočim jih je bilo veliko število težko in lahko ranjenih.

Rio de Janeiro, 29. okt. V ponedeljek se je nepriznava uprl polk voj. milice, ki je med streljanjem zasedel svojo vojašnico. Komunisti so porabili zmledo ter pridržali obnem demonstracijo proti podražiti vi živji. Vojska letala so bombardirala vojašnico in zborovalce. Po dveh urah je zoper zah zadržala. Juntja je izdala manifest, v katerem napoveduje razpust kongresa in splošno amnestijo. Zaradi ureditve podrobnosti in splošnega pomirjenja, so bila že izdana navodila Juntja zagotavlja javnost, da bo vzdrževala red in mir uveljavljala enake pravice za vse, skrbela za vpoštevanje pogodb in spoštovala narodno enoto.

»Globe« priobčuje razgovor svojega sotrudnika z generalom Vargasom, ki je potrdil, da je sedanja brazilska vlada samo začasna in da bo izročila oblast zastopnikom narodnega pokreta, ki se v kratkem sestanejo. General je na koncu naglasil, da dokazuje imenovanje dr. Franca za zunanega ministra namen vlade, ohraniti prijateljske zveze z drugimi državami.

Berlin, 29. oktobra. AA. Kapetan nemške ladje »Badenk« je poslal brzojavno poročilo, kako je prišlo do bombardiranja njegove ladje v pristanišču Rio de Janeiro. Po poročilu kapetana se je njegova ladja držala obstoječih predpisov. Po vesteh nekaterih listov se domneva, da so pristaniške oblasti aretirale kapetana »Badenac«. Takoj, ko je nemško poslanstvo zvedelo za bombardiranje, je sestavilo nemško komisijo z nalogo, da stopi v stike z oblastmi v Rio de Janeiro. Oblasti so izjavile, da je uvedena zaradi tega slučaja preiskava in da bodo krivci kaznovani. Nemško poslanstvo v Rio de Janeiro je dobilo nalogo, naj zahteva odškodnino za škodo, nastalo zaradi bombardiranja.

Rio de Janeiro, 29. oktobra. AA. Policija je objavila, da je zaprla vse osebe, ki so pripadale prejšnji vladi.

Kritičen položaj v Egiptu

London, 29. oktob. Položaj v Egiptu postaja kritičen. Nacionalisti pripravljajo cestne manifestacije, ki naj bi se vršile v petek in priprave revolucije. Ministrski predsednik je mobiliziral policijo v Katru in provinci, ker e odločen, da bo proti kršilecem uporabil najostrejšo mere.

Krvavi izgredi v Dortmundu
Berlin, 29. oktobra. V Dortmundu je prišlo do krvavih spopadov med komunisti, socialisti in narodni socialisti. Ubita je bila ena oseba in 9 hudo ranjenih.

Rio de Janeiro, 29. oktobra. AA. List

Preprečen protifašistični atentat v Parizu

Pariz, 29. oktobra. V bližini Eifflovega stolpa je policija aretirala včeraj zjutraj dve sumljivi osebi, ki sta priznala, da sta hoteli pognati v zrak fašistični krožek v Parizu. Pri obeh so našli avtomatične revolverje, municijo in bombo, ki bi zadostovala, da poruši celo poslopje, v katerem je nastanjen pariški fašistični krožek. V bombi je bilo 900 gramov dinamita.

Ruski bojkot Belgije
Amsterdam, 29. oktobra. AA. Ker je belgijska vlada izdala prepoved proti uvozu ruskega žita, je sovjetska vlada proglasila bojkot nad anverskim pristaniščem. Po 22. oktobru v anversko pristanišče namenjeni ruski parniki so zato odpluli v Rotterdam.

V Franciji je le 964 brezposelnih
Ženeva, 29. oktobra. AA. Mednarodni urad za delo sodi, da znaša število brezposelnih na vsem svetu 12 do 15 milijonov, od tega odpade na Francijo samo 964 brezposelnih.

Fuzija v angleški premogovni industriji

London, 29. okt. AA. V ponedeljek so se sestali zastopniki lancashireske in cheshireske premogovne industrije. Razpravljali so o fuziji vseh premogovnikov v Lancashireju in Cheshireju. Fuzija je bila sklenjena z ogromno večino glasov. Izvoljen je bil odbor, ki naj določi podrobnosti te fuzije in izdelata tozadeven načrt.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.74. — Berlin 13.4525. — Bruselj 7.8697. — Budimpešta 9.885. — Curih 1094.4 — 1097.4 (1095.9). — Dunaj 794.40 — 797.40 (795.90). — London 273.85 — 274.65 (274.25). — Newyork 56.24 — 56.44 (56.34). — Pariz 220.40 — 222.40 (221.40). — Praga 167.46. — Trst 294.30 — 296.30 (295.30).

INOZEMSKÉ BORZE.
Curih: Beograd 9.128. — Pariz 20.2125. — London 25.02375. — Newyork 515.05. — Milan 26.96625. — Madrid 56.30. — Amsterdam 207.45 — Berlin 122.73. — Dunaj 72.625. — Sofija 3.73. — Praga 15.70. — Budimpešta 90.20. — Bukarešta 3.06.

Gospodarska kriza in delavstvo

Zanimivo predavanje dr. Topaloviča — Kako rešujejo krizo v Ameriki — Kaj je treba storiti pri nas

Ljubljana, 29. oktobra. Snoči ob 18.30 se je vršilo v Delavski zbornici predavanje centralnega tajnika delavskih zbornic v Beogradu dr. Živka Topaloviča. Velika udeležba — že ob 18. so se pričeli zbirati delavci in delavke in polni dvorano, v katero se je natrpalo okoli 600 ljudi — je pričala, kako perec problem si je izbral dr. Topalovič za svoje predavanje.

Gospodarska kriza, — je izvajal predavatelj, — je kriza delavstva. Na svetu je okoli 15 milijonov delavcev brezposelnih, zato je treba, da se o krizi govori.

Zakaj je toliko brezposelnih? Stroji postajajo vedno bolj popolni in izumljajo se novi, ki nadomeščajo prej veliko število potrebnih delavcev. Na Jesenicah, kjer sem bil včeraj modernizirajo obrat. Kjer je danes potrebnih 150 delavcev, jih bo jutri 18. Na Jesenicah sem tudi videl magnetno dvigalo, ki nadomešča 50 delavcev. Samo trije delavci so potrebni, da upravljajo stroj. Tako pa je povsod po svetu. Radi napredovanja naše kulture je 15 milijonov ljudi brezposelnih.

Prav je, da zamenjajo stroji ljudi. Doslodno bi bilo, da bi manj delali in bili vsi zaposleni. Tega pa ne dopuščajo kapitalistični interesi in zato brezposelnost raste.

Ker se manj troši, bi bilo pričakovati, da postanejo plače večje. Podana bi bila možnost novih tovarn: gramofonske, radio, avtomobilske industrije itd. Toda za te industrije je treba kupcev, ki lahko kupijo proizvode. Če pa plače padajo, se ne morejo ustanavljati tovarne in si delavci ne morejo nabavljati predmetov, ki si jih žele.

Rešitev krize je možna le v skrajševanju delovnega časa in v povišanju plač. Številni brezposelni delavci in delavke niso brezposelni po lastni krivdi, temveč radi izprememb v družbi. Če želi ne delati, pa mora biti kruh. Zato je nujno potrebno, da se uvede zavarovanje za primer brezposelnosti.

Na žalost obstoji velika konkurenca med državami, radi katere ne delujejo vse v tem pravcu. Če hočejo v Nemčiji zboljšati položaj delavstva, kažejo na Francijo, če v Českoslovaški, kažejo na Avstrijo itd. Zato pa je potrebno, da stremi delavstvo za sporazumom med državami. Imamo organizacije, katerih naloga je, da skrbijo za. Ena teh je mednarodni urad dela v Ženevi.

Jugoslavija je v prvi vrsti agrarna država. Mesto industrijske krize imamo krizo poljedelstva. V južni Srbiji, v Vojvodini in drugod imamo poljedelske delavce — skupno jih je okoli 300.000 — ki delajo izmed 365 dni v letu le 90 in katerih dnevi zaslužek znaša komaj 10 Din. Cene poljskih pridelkov so tako padele, da mali seljaki ne morejo živeti. Zato silijo v mesta poljedelski delavci in mali kmetje in polagoma povečavajo kontingent nekvalificiranega delavstva. Mezde seveda padajo. V lesni industriji n. pr., kjer so znašale pred 3 leti še 30 Din dnevno, znašajo danes 15 do 20 Din.

Zanimivo je, kako naglo raste število delavstva. Meseca februarja lani je bilo pri Okrožnem uradu zavarovanih 554.000 delavcev, letos v istem času pa še 593.000, tedaj skoro 50.000 več! Kriza ni pogodila delodajalcev, temveč delojemalce. Za velik del delodajalcev je kriza sreča. Mnoge industrije so jo izkoristile. One pa hočejo še več: odpraviti delavstvo zaščitno zakonodajo, ko zahtevajo podaljšanje delovne

ga časa, uvedbo nočnega dela, skrajšanje nedeljskega počitka, da se sme mladina zaposlovati, da se zmanjšajo rente itd.

Pot, ki jo ubirajo delodajalci, pa ni pravilna. Ko se je v Ameriki pojavila kriza, je pozval prezident 20 industrijalcev in 20 delavskih voditeljev k sebi in se z njimi posvetoval. Kako omejiti krizo. Vsi so bili soglasnega mnenja, da se delavske plače ne smejo znižati, ker bodo sicer mnogi prisiljeni zapreti svoje tovarne. Ford je dal celo dober zgled, kako se naj postopa v krizi, s tem, da je povečal svojim delavcem mezde od 5 dolarjev dnevno na 6 dolar. Ko so se v Berlinu posvetovali pred mesecem dni v isti zadevi, so vsa Fordova podjetja v Nemčiji v odgovor na konferenco povišala dnevne mezde za 1 marko.

Da je tako postopanje edino pravilno, je razvidno, iz tega, da delavstvo svojo plačo takoj potroši in da torej podpira isto industrijo, od katere tudi samo deloma živi.

Kako rešujejo brezposelnost v Angliji, naj povedo tele številke. Po Macdonaldu izjavi je Anglija izdala v zadnjih 17 mesecih 700 milijonov funtov sterlingov za brezposelne ali v našem denarju 200 milijard Din!

Za omiljenje gospodarske krize v Jugoslaviji je predavatelj predlagal, da se izdela temeljit program, iz katerega mora biti razvidno, katere gospodarske panoge imajo v naši državi pogoje za razvoj, da se te panoge vsestransko podpora in ji omogoči čim največji razvoj. Že iz tega bo razvidno, katere panoge so neizdatne in pasivne ter nam ne donajajo nikakih koristi, pač pa so pri sklepanju mednarodnih trgovskih sporazumov ovira za dosego obojestranskih pravičnih pogodb.

Da se osnuje gospodarski svet kot stalna ustanova, ki naj bo sestavljen paritetno iz stanovskih zbornic in svobodnih sindikalnih organizacij in organizacij delodajalcev.

Da se delavska zaščitna zakonodaja v celoti izvaja, ker ni razloga za njeno revizijo, še manj pa za kršitev obstoječih določb delavske zakonodaje, zlasti glede zavarovanja za brezposelnost, starost, onemoglost in smrt.

Da se glede na dejstvo, da so mezde in zaslužek večina delavstva in namo...

Da se zaustavi širjenje gospodarske krize in ublaže strašne posledice te krize med delavstvom in nameščenci ter da se odbijejo napadi na delovne in plačilne pogoje delavcev in nameščencev in ohrani in izvede sedanje delavsko zakonodajstvo, da se vsi delavci in nameščenci organizirajo v svoje svobodne strokovne organizacije.

Dr. Topalovič je še govoril o jugoslovenstvu našega delavstva, ki so ga kazali že pred 25 leti v bivši Avstriji, ko se je bilo treba žrtvovati za jugoslovensko idejo ter je končal svoje predavanje z vzklikom: Pred našimi ste vsi enaki!

Dr. Topalovič je predaval danes o isti temi v Mariboru, jutri pa v Trbovljah.

Na vseh merodajnih mestih se v eno mer razkriva to strašno gorje in prosa, da se tudi tem siromakom uredi njihovi prejemki časa in življenjskim potrebščinam primerno.

Nešteto krat se je že prosilo, da se onim, ki so se v službi ponesrečili, njihove še vedno kronske nezgodne rente prevedejo in uredi!

V tej hudi stiski smo primorani, da na tem mestu vnovič povzdignemo svoj glas in prosimo: usmilite se teh trpinov.

Trdno upamo, da kraljevska vlada ne bo preslišala obupnih kličevo onih, ki so težko in odgovorno službo zvesto in pošteno opravljali za dobrobit vsej javnosti temveč bo po svojih močeh skušala omiliti bedo trpečih.

Društvo železniških upokojencev za dravsko banovino v Ljubljani.

Slavna operna predstava

V natlačeno polnem gledališču se je sinoči izvajala tudi v Ljubljani najbolj priljubljena, vedno sveža in krasna Smetanova »Prodana nevesta«. Pred začetkom predstave je operni orkester pod dirigentstvom g. Neffata lepo zavrnil českoslovaško in jugoslovensko himno, ki ju je najodličnejše ljubljansko občinstvo poslušalo stoji. Prehod v nanovo prirejenih dveh himnah pa je bil nekak težak in neskladno.

»Prodana nevesta« je bila nato izvajana vesokoz prav dostojno, dasi ne ravno odlično. Moški zbor zvenel piškavo, tenorji jedva še zadoščajo, basi pa so netrdni in dokaj medli. Dosti boljše je ženski zbor. Vsekakor treba moški zbor okrepiti.

Sijaj je dajal večeru naš pevec junak g. Simec, ki je pel Janka, glasovno sijajno razpoložen, z nežno liriko in zmagovito dramatičnostjo ter se je tudi razgiral od začetka do zaključka z vsem svojim močnim temperamentom. Zel je obilo priznanja.

Kecal, priznana ena najtežavnih basovskih partij vse operne literature, zahteva izrednega glasovnega obsega, prožnosti ter prodornosti poleg zivahne igre: pel ga je prav zadovoljivo, mestoma naravnost izvrstno g. Rumpelj. Kar mu nedostaja na sili nižin in obsegu; je prav dobro nadomestil s prijetno zvonečo srednjo lego in humorno igro.

Izvrsten, kakor vselej, je bil Vašek g. Kovača. Zal, da je imela ga. Ribičeva za Marinko slab dan, dasi se je hvalevredno trudila zanjo. G. Grba se je pevski in zlasti igralski povsem uveljavljal ter so ostali točno ustrezali. Seksteta pa ne spravijo več do zadostnega učinka.

Balet je bil prav dober; vse priznanje pa orkestru, ki je odsviral uverturo skoraj dovršeno.

Novi operni režiser je uvedel nekaj več življenja v igranje ansambla. Začetek pa je še zmerom statičen. Markova režija na tej točki je bila še zmerom najboljša. Treba bi bilo vso opero iznovega izrežirati. Vse partije pa v bodoče poveriti prvim dovolj močnim pevкам in pevcom. Potem bo opera ne le zunanje, nego tudi kvalitetsno slavna. Fr. G.

Iz Guštanja

Guštanski Sokol je priredil na predvečer českoslovaškega narodnega praznika predavanje o Českoslovaški in predsedniku Masaryku. Predavanje je bilo nad vse pričakovano dobro obiskano. Predavatelj br. prosvetar Šimon nam je v vznemljenih besedah nazorno pokazal gigantski boj českoslovaškega naroda za osvoboditev izpod stoletnega jarma mučiteljev Slovanstva dunajskih korifej — propadle Avstrije. Orisal nam je natančno delovanje sivolasega predsednika velikega Masaryka za osvobodjenje in to pred in po vojni. Slišali smo, kako je Masaryk zainteresiral Antanto o zatiranju jugoslovenskega življa po avstrijskih oblastih. Za osvobodjenje izpod stoletnih težkih verig naših mučiteljev smo dolžni mnogo hvale predsedniku Masaryku, ki je sam prepotoval Bosno in Hercegovino, da je lahko pokazal svetu strašne muke, katere mora trpeti jugoslovenski življ pod vladanjem perversnih in degeneriranih avstrijskih in madžarskih grofov in baronov, ki so svojo oblast kazali na srednjeveški način. Slišali smo tudi, kako so bili Čehi že med vojno zrel za samostojno vladanje. Cel preobrat se je izvršil skoro nepozahe. Prevzem oblasti od propadle Avstrije se je izvršil po narodnem odboru hitro, enako je prišel isti takoj brezhibno delovati. Predavatelj nam je tudi predočil, kako izborna je urejena Českoslovaška danes.

Po predavanju brata prosvetarja je izpregovoril solski upravitelj br. Gačnik, ki je v lepih besedah stavil svojim bivšim učencem za zgled predsednika Masaryka. Pokazal jim je, kaj človek lahko doseže ako ima nezumljivo voljo. Apeliral je nanje, naj se trdno očiščejo Sokola, kajti zaslugi, da je češki narod zrel, si delita ravno šola in Sokol.

Ganljivo je bilo videti, s kakšnim navdušenjem in pazljivostjo se poslušal predavanje naš najstarejši brat, reven delavec-pokojenec, ki v službi pri avstrijskem kapitalizmu vkljub vsem šikanam in zapostavljanju ni izgubil nacionalne zavesti. Tega sivolasega brata stavim za »zgod vsem omahljivcem. Sledite mu, kajti samo na ta način si boste zagotovili boljše bodočnost. Delavstvo tarna o slabih gmotnih razmerah. Zakaj se mu godi slabo? Radi nezmožnosti in nacionalne mlačnosti. Ne verujte onim, ki vas mamijo z leptimi besedami — niso vam prijatelji. Oni hočejo na račun delavstva dobro živeti, a v sili ga zapuste. Bratje delavci, o resničnosti te trditve ste imeli pred kratkim orliko, da ste se lahko sami prepričali. Pustite razne struje in organizacije, ki vam mnogo obetajo, a vas v stiski odpravijo z lepimi besedami. Kaj rodi nesloga

in nacionalna mlačnost, nam jasno predčujejo naše razmere. Vsa vodilna mesta so zasedena po ne najbolj kvalificiranih nozemcih, ki na račun nesloženega in nadoštno mlačnega delavstva in uradništva po znanem avstrijskem načinu slovaški življ izkoriščajo, ter na račun Slovanov izborna žive. Ti slovenski delavec in uradnik, se pa klanjaj ter se na astni zemlji zadovolji z drobtinicami drugega kruha, katerega ti z nejevoljo in pomehovanjem nudi tujec. Bratje, kaj ne vidite te vnebovpijoče krivice? Zdržite se, pridite k nam, pomnožite naše vrste, la bomo skupno in z vso odločnostjo pogledu bratov Čehov pometli tuje izkoriščevalce, ki nočejo priznati, da žive od naše gostoljubnosti, ter se iz nas radi naše neodločnosti norčujejo. Bratje, pridite, da jim povemo, da je izkoriščevanja konec, ter da bomo brez njih bolj živeli. Bratje, zdravo! Jugoslovani!

Iz gledališke pisarne

DRAMA
Premijera Nušičeve »Gospe ministrice« bo v petek, dne 31. t. m. za abonma reda A. To bo prva komedija v letošnji sezoni. Občinstvo, ki si želi večših za razvedrilo tudi smeha in zdravega humorja, bo to pot brez dvoma prišlo na svoj račun v obilni meri. Zato je tudi razumljivo, da vlada za to komedijo veliko zanimanje. Naslovna vloga je v rokah gospe Polonce Juvanove, njeno hčerko Daro igra gdna Boltarjeva, izvrstne komične vloge igrajo gospe Rakarjeva, Mira Danilova, Medvedova in Gabrijelečičeva. Čedo igra g. Daneš, Ujca Vaso g. Cesar. Poleg omenjenih nastopi skoro vse dramski ansambel.

OPERA
»Moč usode«. V četrtek 30. t. m. se boje prvič na našem odru Verdijeva opera »Moč usode«. Delo, ki je polno lepih melodij ter žive, interesantne vsebine, sta nastudirala dirigent Neffat ter režiser ravnatelj Polič. Glavno žensko partijo Leonore poje ga Jurančičeva. Alvara poje g. Marček, Dona Carlota g. Grba, Gvardina g. Rumpelj, Melitona g. Janko, Preziosillo ga Kogejeva, Markija g. Zupan, dalje nastopijo gg. Spanova, Sancelin, Magolič, Perko, baletni zbor z gdno Moharjevo in g. Golovinom in drugi. Predstava se vrši za abonma C.

Repriza Straussove operete »Vesela vojna« v premijerski zasedbi bo v četrtek dne 30. t. m. za abonente reda C. Premijera »Moč usode« se je morala preložiti na soboto dne 1. novembra.

Podgane in smrt zalega petelinčka

Ko sem davi čez Vodnikov trg tekkel v pisarno, me zagrabijo prijatelj za skrince in obsuje s podganami in mačkami, ki uganjajo svoje narurne orgije po jerbasih na Pogačarjevem trgu. Sam je videl mačke, kako se izprehajajo pod veliko lopo po sadju, je dejal, in prestrašil se je ogromne podgane, da se ne upa več kupovati pri branjevkah. Prijatelj je namreč sadni strokovnjak, celo ocenjevalec na razstavah, in mu menda sadja tudi ni treba kupovati na drobno pri branjevkah v Ljubljani, ker imajo strokovnjaki vseh vrst najugodnejše zveze brez posredovalcev naravnost in po najbližji poti s producenti samimi.

Na Pogačarjevem trgu so res rade mačke, saj so branjevke dobre in jim streežjo s priboljški, da mačkam ni treba loviti tolstih podgan. Teh je na trgu preveč že zaradi kanalov v Ljubljani; in nekaj jih je tam tudi zaradi raznih odpadkov, ki jih ne manjka na nobenem živilskem trgu. Da so tržnice vsega sveta pravi eldorado podgan, ne zbrise noben fizik.

Res je, da jih je dosti tudi na Pogačarjevem trgu, a če bi ne bilo vsaj za strah tudi mačk bi se jih zaredilo toliko, da bi požrle vse sadje in tudi branjevke, če bi ne zbežale. Negnusne živali seveda skačejo po jerbasih, a jerbasi so vsi zagrnjeni da podgane ne pridejo v dotiko s sadjem. Prodajalci sadja pač sami najbolj pazijo da jim podgane ne delajo škode, in kdor gre ponoči čez Pogačarjev trg, se lahko sam prepriča, da je tam vso noč straža več oseb, ki ne odganjajo samo tatov, temveč tudi podgane, ki bi napravile pri taki množini v eni noči več škode, kakor je mogoče najmočnejšemu tatu odnesti sadja s trga. Podgan se branijo v lastnem interesu predvsem branjevke same in jih preganjajo z vsemi sredstvi, vendar pa nobeno sredstvo ne pomaga, dokler so v Ljubljani odprti kanali. Čakati je treba pač na regulacijo potem bodo pa s Pogačarjevega trga izginele tudi podgane in tudi mačke, če jih ne bo več treba. Sedaj naj pa muce le ostanejo, čeprav se zabavajo po pogrnjenih jerbasih. Sicer pa mislimo, da tudi na kmetih ni sadje tako zavarovano, da bi ne prišle podgane do njega, saj jih je še več po kmečkih kletih in podstrešjih, kakor v mestih. Sadje je treba pač oprati, obrisati ali olupiti, kar že itak naredi vsaka snažna gospodinja, predno ga postavi na mizo.

Pa ne samo na Pogačarjevem trgu, tudi drugod po mestu so podgane postale že tako neznosne, da bo občina morala kaj ukreniti proti tej nevarni nadlegi. Poznamo umestno strogost mestnega fizika, ki nam je napravil red po gostilnah in na trgu, in gotovo bi bil preganjen že tudi podgane, če bi se občinstvo držalo njegovih predpisov. Snaga po privatnih hišah je najboljše in edino učinkovito sredstvo proti podganam ki ne delajo samo škode, kar požoro, temveč so še bolj nevarne, ker prenašajo bolezni. Snaga je pač polovica zdravja.

Razširijo se pa podgane tudi tam, kjer razkopavajo kanale. Še ta žival ima rada mir. Ko so pri razširjanju Streliške ulice presekali kanal, so se podgane seveda preselile v kleti bližnjih hiš. Po zelo poetični poti je prišel v našo hišo tudi zal petelinček. Za ljubezen je namreč šlo, zato pa ne

morem pisati, zakaj je prišel iz Domžal v Ljubljano, povem pa lahko, kako je prišel in po kako romantičnih potih je hodil, predno je bil na cilju. V elegantnem kovčegu kot fotografske potrebščine se je živ in zdrav brez takse in davka prebil skozi izhod na glavnem kolodvoru Slavnostno smo ga dali v kurnik, kurnik pa postavili v klet ter petelinčku stregli in stregli, da so se nam cedile slime kar same od sebe. Kakor rečeno, so se podgane, velike kakor dakseljni, razlezele po naših kletih. Neko jutro je ležal zal petelinček razmesarjen v kurniku. Mrtev, čisto mrtev brez možgan in brez srca. Podgane so ga — zato pa v broj proti podganam! A. G.

Pri pokvarjenem zelodu, plinih v črevesju, slabem okusu v ustih, čelnem glavobolu, mrzlici, zapeki, bljuvanju ali driski, učinkuje še kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice sigurno naglo in prijetno. Znameniti zdravniki za zelodec izpričujejo, da se izkaže uporaba »Franz Josefove« vode kot prava blagodat za po jedi in piatci obložena prebavila. »Franz Josefove« grenčice se dobi v vseh lekarnah, drugerjih in specerijskih trgovinah.

Beležnica

KOLENDAR
Danes: Sreda, 29. oktobra 1930; katoličani: Narcis, pravoslavni: 16. oktobra, Louisa.

DANASNJE PRIREDITVE
Drama: Razbojnik. D.
Opera: Zapoto.
Kino Matica: Vesela srca.
Kino Ljubljanski dvor: Beli tiger.
Kino Ideal: Klub sestorice.
DEZURNE LEKARNE
Danes: Bahovec, Kongresni trg, Ustar, Sv. Petra cesta, Hočevar, Sp. Šiška.

Medklubski odbor za table - tenis v Ljubljani. (Službeno.) Danes se ne vrši napovedana ustavna skupščina podsaveza. Preložena je na kasnejši termin. — Tajnik.

Preokret v opekarski industriji

Vsakemu lastniku krožne peči so znani njeni nedostatki, katere lahko po vrsti naštejemo: veliki gradbeni stroški, neprekinjeno gorenje v peči, naporno delo, veliko strokovno in drago upravljanje, nemogoča točna kontrola uporabe goriva, vedno zažidavanje in odpiranje celic, velike izgube, ki nastanejo ob priliki v začetku obrata in stalne izgube, ki nastanejo zaradi slabo žganega in zdrobljenega materiala. Te izgube varirajo pri dobrih pečeh od 10 do 20%, navadno so pa še večje. Končno moramo še omeniti, da traja žganje 8 do 14 dni.

Vse te nedostatke sta na mah odstranila brata Laštovička s svojo nove konstrukcije »štedljive in cenene tunelske žgane peči«, ki je bila preizkušena prvokrat pred dvema letoma pri Pragi in potem patentirana v 32 državah vsega sveta.

Problem žganja je rešen kakor Kolumbovo jajce: v krožni peči se roba ne premika, ali ogenj »zagoma« napreduje, v tunelski peči se roba premika na vozničkih primeroma hitro in ogenj je stalen, nepremakljiv. Krožna peč ima zgoraj v dušilni atmosferi nešteto odprtih za kurjenje z drobnim materijalom, tunelska peč ima samo eno malo kurišče pri tleh, ki se lahko opravlja od zunaj. Tunel za žganje je dolg samo 20 metrov, visok 1.45 m in širok 90 cm. V tunelu stoji 10—11 vozličkov, kateri se potegnejo vsakih 30 do 40 minut tako, da se izgotovljena roba lahko v 21 urah izvozi popolnoma enakomerno lepo žgana.

Nadaljina velika prednost tunelske peči je v tem, da se lahko prekine gorenje ob vsakem času brez škode in brez. Kuri se razven s premoženjem in ceneni kosovnim lignitom vsake vrste, z lesnimi odpadki, žaganjem, slamo, konzervni storžji itd. Poraba kuriva se lahko dnevno kontrolira. Vozički so na enostaven patentirani način zavarovani proti ognju.

Zdi se, da bo v bodoče postavljanje peči za žganje apna odveč, ker se na enak enostaven način žge isto apno brez prahu in izgube. Apno v splošnem se ne meša z gorivom.

V enem tunelu se izžge dnevno cca. 5000 kosov zidne ali tudi strešne opeke, v dvojni peči 10.000 kosov dnevno ali tri milijone kosov s pomočjo samo petih delavcev. Velike sušilnice odpadke.

Gradbeni material za eno tunelsko peč znaša 18.000 navadnih zidnih opek, 400 šamotnih opek, armatura z železnimi dimnikom iz pločevine, 15 vagonetov, 3 zidarji in 3 težaški naredci celo peč v 20 dneh, kar stane skupno okoli Din 65.000, za dvojnico tunelsko peč okoli 125.000 Din, razven patentne licence.

Na Českoslovaškem je v obratu 15 tunelskih peči. V začetku oktobra so v naši državi tudi začeli graditi prve tunelske peči in sicer eno v okolici Zagreba pod strokovnim vodstvom civilnega inženjerja A. Tolmana iz Zagreba.

Za rezultat prvega žganja vlada veliko zanimanje, kar je umljivo, kajti uvedba novega sistema pomeni preokret v opekarski industriji.

OTROJNE NOGAVICE z igrom KLJUČ

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Kako je dimnikarček zamudil kosilo

Včeraj je šel mladi dimnikar Andrejček ometat k Prelegu v Gosposko ulico. Že zjutraj je šel od doma, pa ga še h kosilu ni bilo domu. Mojster Janez se je zamislil in gospa mojstrova so bili v skrbeh, zakaj ni se dogodilo od pamtvice, da bi bil dimnikar pozabil na jed. In poslali so pomočnika Franceta pogledat, kako in kaj.

Vse je France pregledal pod streho Prelogove hiše, prevrnil in prebrskal vse zaboje, ali Andrejčka ni bilo nikjer. Urno se je spustil še v dimnik, ki je bil ob uru kosila vroč in razbeljen pa tudi tu ni bilo Andrejčka ne celega, ne pečenega. Pred dimnikom so ležale šlape, šlape tiste tradicionalne mode in fasona, ki jih od nekdanj nosijo po vseh pravilih starodavnega dimnikarskega čeha adjustirani dimnikarji, Andrejkove, saj drugega biti ne morejo, in France je smuknil še enkrat skozi črno zrelo v globino. Pogleda, če Andrejček morda ni padel v lonec in se oparil — mogoče je pa tudi, da ga pečuje kuharica, saj ti dimnikar prinese že srečo, samo če ga srečaš, kaj šele, če se ga pritisneš. Črna znamenja na belih širokih kuhinjskih predpasnikih pričajo o tej sreči. ampak Andrejčka ni pritiškala kuharica na vroče srce, njega siromaka je objelo le razbeljeno zrelo dimnika tako vroče in tesno, da mu je pošla sapa in ne mu je zameglilo pred očmi v črni temi. Svetla, zareča megla otmotice.

Štiri neskončne ure je bil Andrejček že v dimu, kjer ga je iz otmotice zbudil glas tovariša Franceta. Komaj je še udgovoril preplašenemu klicu.

Šest gasilcev rešine postaje se je pripeljal z avtomobilom iz Mestnega doma Andrejčka reševati. Z lestvami, vrvmi, sekirami in sploh, kakor gasilci. Vendar pa avtomobil ne more zapeljati v dimnik, prenerodno so lojtrje in gasilci preoblihi,

da bi jih moglo kar šest v ozko luknjo. Spustili so torej vrvi v globino razbeljene gpele in požrtvovalnem Francetu se je res posrečilo privesati nanjo napol očenega — a la rostbeef — Andrejčka, vendar pa onesvečenega niso mogli potegniti navzgor, ker je opletal z glavom sem in tja in je bil v nevarnosti dimnik, da ga Andrejkova solidna glava ne poškoduje. Ni kazalo drugega, kakor prebiti steno v L nadstropju in potegniti nesrečneža skozi luknjo iz dimnika. Črna skorja je bila res že nekoliko prismojena, ali pod skorjo v rudečem rostbeefu je bilo še življenje. Gospod Prelog je iz kredence vzel steklenico in je rostbeef zabelil s konjakom pa je Andrejček zopet pomagal in se zasmel konjaku in belemu solncu. Nato se je pa z avtomobilom, gosposko kakor še nikdar, odpeljal domu h kosilu. Uro je res zamudil, ali to pot gospa mojstrova ni bila prav nič huda.

Glas zapuščenih

Zima je že zgodaj potrkala na vrata in kakor vse kaže, bo dolga in huda.

Železniški starovpokojenci, provizijonisti, miloščinarji, železniški invalidi, vdove in sirote državne in južne železnice so jo s strahom pričakovali. Zmrzovali bodo v nezakurjenih sobah, v barakah in celo v podstrešjih, ker nimajo sredstev za človeku primerna stanovanja. Nimajo sredstev za kurivo in obleko, ker jim še za živež primanjkuje.

Ni potreba omenjati, kaj je železniška služba in s kakšnimi trdotami je zvezana in to ob vsakem vremenu podnevi in ponoči. Vendar je vsak na svojem mestu vztrajal, plačeval z veseljem v pokojninski sklad v dobri nadi, da bo na starost preskrbljen. A časi so se izpremenili, svetovna vojna je uničila tudi tem siromakom mirno, zadovoljno starostno življenje. Žive v največji bedi, pomanjkanju in obupu, deloma pa celo doslovno od gladu umirajo.

